

Tegevus 2.2. Selliste algatuste edendamine, mis võimaldaksid arutelu põhimõtteliste valikute üle poliitikakujundamise varases faasis

Vastutab Riigikantselei strateegiabüroo nõunik
Juhani Lemmik
(juhani.lemmik@riigikantselei.ee, tel 693 5627)

Tegevuse eesmärgiks on luua paremad võimalused eeskätt valitsusväliste osapooltele poliitikavalikute arutellu sekkumiseks.

Tegevuse taust: 2011. a ametisse astunud valitsuse tegevusprogrammis oli esmakordselt ette nähtud roheliste raamatute ja kontseptsioonide¹ (sisult samatähenduslikud) ettevalmistamine poliitika põhimõtteliste valikute üle arutelu raamistamiseks. Riigikantselei töötas välja lühimaterjali roheliste raamatute kontseptsiooni paremaks mõistmiseks nende ettevalmistajatele, kuid laiemat arutelu sellise instrumendi vajalikkuse, koha ja tulemuslikkuse üle peetud ei ole. Seniste kogemuste põhjal, kus kõik tegevusprogrammis ette nähtud rohelised raamatud on valitsuse poolt kinnitatud, osa põhjal tehtud jätkuks veel ka valged raamatud, peab Riigikantselei tarvilikuks selleteemalise diskussiooni algatamist uute Riigikogu valimiste

ja sellele järgneva uue moodustatava valitsuse tegevusprogrammi koostamise hakul. Sarnaselt rohelistele raamatutele on uuenduslike samast eesmärgist – pidada arutelu põhimõtteliste valikute üle poliitikakujundamise varases faasis – instrumentidena õigusloome protsessis 2011. aastast süstemaatiliselt kasutusel seaduseelnõu väljatöötamise kavatsus (VTK), arengukavade puhul valmistatakse ette valitsusele heakskiitmiseks esimeses etapis arengukava koostamise ettepanek. Kaasamise hea tava nõuab, et kõik need dokumendid läbiksid vähemalt avaliku konsultatsiooni, kuid idee poolest oleks ette valmistatud huvirühmade ja avalikkusega koostöös. Täiendavate algatuste ja ettevõtmiste abil on kindlasti võimalik vastavaid instrumentide eesmärgipärast kasutust tugevdada, mis osas on ettepanekud tervitatavad.

Koostööpartnerid: koostööpartneriks Riigikantseleile on seni olnud kõik ministeeriumid, eriti need, kel roheliste raamatute ettevalmistamise kogemus. Järgmises etapis on ette nähtud partnerite ringi laiendada nende huvirühmade esindajatega, kel on kas seni kokkupuude või selge nägemus roheliste raamatute kohast poliitikakujundamises tulevikus. Õigusloome protsessis VTK-de keskseks hindajaks on Justiitsministeerium, osalisteks kõik ministeeriumid. Ka siin on partnerite ringi laiendamine vajalik.

Tegevuse rahastamise allikas: roheliste raamatute ettevalmistamisega seotud tegevusi on rahastanud neid ette valmistavad ministeeriumid. Kaasamise läbiviimiseks on ministeeriume rahaliselt toetanud Riigikantselei, mis jätkub ka tulevikus SF meetmest „Poliitikakujundmise kvaliteedi arendamine“ kaasamise tegevuse alt nõ uuenduslike ja eeskujuks olevate osalemisvõimaluste loomisega seotud eelnõude ettevalmistamiseks (ei ole seotud ainult roheliste raamatutega, vaid eelnõudega laiemalt).

¹ Kontseptsiooni mõiste on kasutusel õigusloome protsessis põhimõttelisi ja ulatuslikke muudatusi sisaldavate eelnõude puhul, vt Õiguspoliitika arengusuunad aastani 2018.

Seosed teiste tegevustega: tegevus on seotud tegevusega 1.1 „Poliitikakujundamise ja õigusloome protsessist parema ülevaate andmine, selle selgitamine, visualiseerimine ja osalusvõimaluste kirjeldamine“ seeläbi, et vastav interaktiivne skeem ja tekst peaksid toetama arusaamist varases etapis poliitikakujundamises osalemise võimalustest. Seos tegevusega 2.5. „Struktuurifondidest rahastatavate kaasamisprojektidele sisu andmine ja elluviimine koostöös vabaühendustega“ seeläbi, et üheks toetatavaks tegevuseks on ette nähtud eelnõude ettevalmistamine viisil, mis soodustaks arutelu põhimõteteliste valikute üle poliitikakujundamise varases etapis.

Tegevuse elluviimise ajakava (AVP tegevuskavas 2014-2016 märts 2015 – juuni 2016):

Töö lühikirjeldus	Veebruar/märts 2015	Aprill 2015	Mai 2015	Juuni 2016	Koostööpartnerid	Oodatav tulemus ja tulemuslikkuse hindamise indikaatori
Arutelude soodustamine poliitikakujundamise varases etapis					Justiitsministeerium/Riigikantselei AVP ümarlaud	
Aruteluseminar roheliste raamatute (ja VTK-de) koostamise kohta poliitikakujundamises ja senise kogemuse üle						Kõrgetasemeline aruteluseminar peetud
Ettepanekute kogumine täiendavate tegevuste suhtes vastava praktika edendamiseks			Aprill			Muud eesmärgi toetatavad ideed kokku kogutud ja läbi arutatud
Ideede kogumine ja väljapakumine uute roheliste raamatute ettevalmistamiseks	Tegevusprogrammi koostamise ajaks					Uued roheliste raamatute ideed valitsuskoalitsioonile välja pakutud
Täiendavate tegevuste äratemine ja roheliste raamatute ettevalmistamine						Rohelised raamatud koostatud parimat praktikat silmas pidades